

VENDIM
Nr. 6, datë 23.2.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vladimir Kristo	anëtar i	Gjykatës Kushtetuese, kryesues i seancës
Sokol Berberi	anëtar i	“ “
Vitore Tusha	anëtare e	“ “
Fatmir Hoxha	anëtar i	“ “
Gani Dizdari	anëtar i	“ “
Fatos Lulo	anëtar i	“ “
Besnik Imeraj	anëtar i	“ “

me sekretare Edmira Babaj, në datën 23.9.2015 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 46/9 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Sami Abazi

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, Shoqëria Përmbartimore Private “Hoti Bailiff Service”, Durrës

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimeve gjyqësore të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Besnik Imeraj, mori në shqyrtim parashtimet me shkrim të kërkuarit, që është shprehur për pranimin e kërkesës, dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesi ka qenë në marrëdhënie pune pranë Ministrisë së Punëve Publike, Transportit dhe Telekomunikacionit (në vijim MPPTI), sot MTI-ja në pozicionin specialist në Drejtorinë e Transportit Rrugor. Me aktin nr. 1926/1, datë 6.3.2006 të sekretarit të Përgjithshëm është njoftuar për kalimin në listë pritjeje, për shkak të ristrukturimit të vendit të punës.

2. Duke mos qenë dakord me këtë vendim kërkuesi i është drejtuar Komisionit të Shërbimit Civil, duke kërkuar anulimin e vendimit dhe kthimin në vendin e mëparshëm të punës. Komisioni i Shërbimit Civil (në vijim KSHC-ja), me vendimin nr. 413, datë 9.6.2006, ka pranuar kërkesën e zotit Sami Abazi, duke shfuqizuar aktin nr. 22, datë 1.3.2006 të DAP-it, si dhe ka urdhëruar kthimin e ankuesit në vendin e mëparshëm të punës.

3. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 185, datë 3.11.2006, ka rrëzuar padinë e MPPTT-së, duke lënë në fuqi vendimin e KSHC-së.

4. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 1380, datë 30.11.2007, ka vendosur mospranimin e rekursit.

5. Gjykata e Apelit, me vendimin nr. 178, datë 11.5.2007, ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit për vendimin nr. 185, datë 3.11.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë. Kërkuesi fillimisht është përpiqur që ta zgjidhë me mirëkuptim ekzekutimin e këtij vendimi, por pasi nuk ka gjetur zgjidhje i është drejtuar shërbimit përmbartimor (në vijim SHPP) “Hoti Bailiff Service”, Durrës, i cili fillimisht i është drejtuar me shkresën e datës 5.7.2011 MPPTT-së për ekzekutimin në mënyrë vullnetare të vendimeve. Në datën 12.7.2011 MPPTT-ja kthen përgjigje se i duhej vënë në dispozicion dokumentacioni origjinal

dhe se ky dikaster nuk disponon fonde. Pas kërkesës së SHPP-së ndaj Degës së Thesarit Tiranë për bllokimin e shumës 3.210.083 lekë, Dega e Thesarit, me shkresën e saj nr. 2580 të datës 3.10.2011, njofton MPPTT-në për vendosjen e sekuestros konservative, në rast moszbatimi të urdhrit të ekzekutimit. Në datën 21.10.2011, kryetari i Degës së Thesarit nxjerr urdhër të brendshëm për vënien në sekuestro konservative, duke vënë në dijeni MPPTT-në dhe SHPP-në. Meqë urdhri nuk po zbatohet, SHPP-ja i është drejtuar përsëri MPPTT-së për ta ekzekutuar brenda 5 ditëve (shkresa nr. 00201/14, datë 16.1.2013). MPPTT-ja pas kësaj kërkon vënien në dispozicion të të gjithë dokumentacionit gjyqësor origjinal. Në vijim, SHPP-ja i drejtohet me urdhër sërish Degës së Thesarit (shkresa nr. 193/1, datë 29.1.2014). Përsëri Sekretari i Përgjithshëm i MTI-së (ish-MPPTT-ja), nëpërmjet shkresës nr. 2092/1, datë 23.4.2014, i kërkon SHPP-së vendimin e KSHC-së. Dega e Thesarit, me shkresën nr. 4817/1, prot. datë 28.5.2014, i drejtohet MTI-së, duke vënë në dijeni edhe SHPP-në për masat që duhet të marrin për ekzekutimin e vendimit. Sekretari i Përgjithshëm i MTI-së, me shkresën nr. 2726/1, datë 3.6.2014, i kthen përgjigje SHPP-së se do të veprojë sa më shpejt sapo t'i vihet në dispozicion buxheti i nevojshëm.

II

6. **Kërkuesi** pretendon cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur:

6.1. Nuk është vepruar për të vënë në ekzekutim menjëherë vendimin gjyqësor. Institucionet kanë zvarritur ekzekutimin e vendimeve gjyqësore dhe vendimin e ish-KSHC-së, duke mos qenë të predispozuar për të zbatuar vendimet përkatëse.

6.2. Subjektet e interesuara nuk kanë parashtruar argumentet e tyre.

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

III

A. *Për legjitimitimin e kërkesit*

7. Gjykata ka vlerësuar vazhdimisht se çështja e legjitimitimit të kërkesit lidhet drejtpërdrejt me iniciimin e një procesi kushtetues. Individit, në kuptim të neneve 131/f, 134/1/g dhe 134/2 të Kushtetutës, mund ta vërë në lëvizje këtë Gjykatë për çështje që lidhen me interesat e tij, kur pretendon se i janë cenuar të drejtat kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike, çka nënkupton se kërkuesi duhet të shfrytëzojë në rrugë normale mjetet juridike, të cilat janë të përshtatshme, të disponueshme dhe efikase për një çështje konkrete (*shih vendimin nr. 52, datë 20.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Gjykata vlerëson se kërkuesi ka interes të ligjshëm për të kërkuar zbatimin e vendimit gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm dhe se në rastin konkret ai u është drejtuar gjykatave të juridiksionit të zakonshëm, duke shteruar mjetet juridike për mbrojtjen e së drejtës së tij. Për ekzekutimin e vendimit gjyqësor kërkuesi i është drejtuar debitorit për ekzekutimin vullnetar të detyrimit, si edhe shërbimit përmbartimor për fillimin e procedurave për ekzekutimin e detyrueshëm.

9. Për sa më sipër, Gjykata arrin në përfundimin se kërkuesi legjitimohet për t'iu drejtuar kësaj Gjykate për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, pasi ai ka përdorur të gjitha mjetet ligjore në dispozicion dhe se nuk ka mjet tjetër për rivendosjen e së drejtës të cenuar.

B. *Për pretendimin për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm*

10. Gjykata ka theksuar se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i vendimit të formës së prerë të gjykatës është pjesë përbërëse e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit

42 Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së. Parimet kushtetuese të lidhura me procesin e rregullt ligjor, si dhe detyrimi për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore, i parashikuar në nenin 142/3 të Kushtetutës, nënvizojnë faktin se çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pa kufi për realizimin e saj. Ekzekutimi i vendimeve gjyqësore përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë dhe çdo organ shtetëror duhet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimin nr. 21, datë 7.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Gjykimi për realizimin e një të drejte përbëhet nga dy faza, të cilat janë të lidhura pazgjidhshmërisht me njëra-tjetrën. Faza e parë, ose gjykimi në kuptimin e ngushtë, ka të bëjë me njohjen ose deklarimin e së drejtës, që si rregull përfundon kur vendimi gjyqësor merr formë të prerë. Në fazën e dytë, kur nevojitet edhe ndërhyrja, qoftë edhe me masa shtrënguese, për zbatimin e vendimit gjyqësor, realizohet ai që quhet qëllimi i drejtësisë. Në këtë fazë e drejta është e sigurt, por kërkohet që ajo të vihet në jetë.

12. Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (*shih vendimet nr. 21, datë 7.4.2014; nr. 14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtut proces (*shih vendimin nr. 14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata në jurisprudencën e saj ka vlerësuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuesit, si dhe të autoriteteve përkatëse.

i) Kompleksiteti i çështjes

15. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkrese. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimin nr. 15, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Gjykata vëren se çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm për kthimin e kërkuesit në vendin e mëparshëm të punës dhe pagimin e detyrimeve monetare përkatëse. Kjo çështje në vlerësimin e Gjykatës nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojë një vonesë në ekzekutimin e vendimit, ndaj vlerësimi i sjelljes së autoriteteve publike dhe kërkuesit është me rëndësi në këtë kontekst.

ii) Interesi dhe sjellja e kërkuesit

17. Në rastin konkret interesi i kërkuesit është i dukshëm dhe real, për sa kohë që detyrimi i palës debitoare lidhet me të drejtën e tij për t'u kthyer në punë dhe për t'u paguar. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës rezulton se kërkuesi ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion për ekzekutimin e detyrimit që buron nga vendimi gjyqësor i formës së prerë. Ai ka shfaqur interes të vazhdueshëm për ekzekutimin dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak apo të ketë shkaktuar vonesa në këtë drejtim.

18. Me aktin nr. 1926/1, datë 6.3.2006 të sekretarit të Përgjithshëm është njoftuar për kalimin në listë pritjeje për shkak të ristrukturimit të vendit të punës. Duke mos qenë dakord me këtë vendim kërkuesi i është drejtuar Komisionit të Shërbimit Civil, duke kërkuar anulimin e vendimit dhe

kthimin në vendin e mëparshëm të punës. Komisioni i Shërbimit Civil, me vendimin nr. 413, datë 9.6.2006, ka pranuar kërkesën e kërkuarit, duke shfuqizuar aktin nr. 22, datë 1.3.2006 të DAP-it, si dhe ka urdhëruar kthimin e ankuesit në vendin e mëparshëm të punës. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 185, datë 3.11.2006, ka rrëzuar padinë e MPPTT-së, duke lënë në fuqi vendimin e KSHC-së. Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit. Gjykata e Apelit, me vendimin nr. 178, datë 11.5.2007, ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit.

iii) Sjellja e autoriteteve

19. Gjykata ka theksuar se në fazën e ekzekutimit marrin pjesë jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar kur debitori nuk pranon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij karshi kreditorit. Në raste të tilla procesi i vendosjes në vend i një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimin nr. 24, datë 22.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Kur autoritetet administrative refuzojnë, neglizhojnë ose vonojnë t'i ekzekutojnë këto vendime, garancitë që gëzon një palë e përfshirë në një proces gjyqësor e humbasin qëllimin e tyre. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por ajo nuk mund të jetë në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (*shih vendimin nr. 8, datë 23.3.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Në lidhje me autoritetet publike të përfshira në këtë proces duhet të shqyrtohet sjellja e secilit prej tyre. Për sa u përket veprimeve të përmbaruesit gjyqësor privat, si subjekt procedural në fazën e ekzekutimit, rezulton se shoqëria përmbarimore "Hoti Bailiff Service", Durrës i është drejtuar me shkresën e datës 5.7.2011 MPPTT-së për ekzekutimin në mënyrë vullnetare të vendimeve. Në datën 12.7.2011 MPPTT-ja kthen përgjigje se i duhej vënë në dispozicion dokumentacioni origjinal dhe se ky dikaster nuk disponon fonde. Pas kërkesës së SHPP-së ndaj Degës së Thesarit Tiranë për bllokimin e shumës 3.210.083 lekë, Dega e Thesarit, me shkresën e saj nr. 2580 të datës 3.10.2011, njofton MPPTT-në për vendosjen e sekuestros konservative në rast moszbatimi të urdhrin të ekzekutimit. Në datën 21.10.2011 kryetari i Degës së Thesarit nxjerr urdhër të brendshëm për vënien në sekuestro konservative, duke vënë në dijeni MPPTT-në dhe SHPP-në. Meqë urdhri nuk po zbatohet, SHPP-ja i është drejtuar MPPTT-së për ta ekzekutuar brenda 5 ditëve këtë urdhër (shkresa nr. 00201/14, datë 16.1.2013). MPPTT-ja pas kësaj kërkon vënien në dispozicion të të gjithë dokumentacionit gjyqësor origjinal. Në vijim, SHPP-ja i drejtohet me urdhër sërish Degës së Thesarit (shkresa.193/1, datë 29.1.2014). Përsëri sekretari i Përgjithshëm i MTI-së(ish-MPPTT-ja), nëpërmjet shkresës nr. 2092/1, datë 23.4.2014, i kërkon SHPP-së vendimin e KSHC-së. Dega e Thesarit, me shkresën nr. 4817/1 prot, datë 28.5.2014, i drejtohet MTI-së, duke vënë në dijeni edhe SHPP-në për masat që duhet të marrin për ekzekutimin e vendimit. Sekretari i Përgjithshëm i MTI-së, me shkresën nr. 2726/1, datë 3.6.2014, i kthen përgjigje SHPP-së se do të veprojë sa më shpejt sapo t'i vihet në dispozicion buxheti i nevojshëm. Këto veprime nuk të krijojnë bindjen te Gjykata se është treguar vullnet për ekzekutimin e vendimit.

22. Gjykata ka theksuar se i takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme, me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit. Autoritetet shtetërore nuk mund të justifikohen me pamundësinë objektive për të mos respektuar një detyrim që vjen nga një vendim gjyqësor, por duhet të përpiqen me të gjitha mjetet dhe mundësitë që kanë në dispozicion për ta zbatuar atë. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se shteti duhet të marrë përsipër vazhdimisht detyrimin për të siguruar palët pjesëmarrëse në proces se do të kenë mundësi reale të ekzekutojnë vendimin gjyqësor të formës së prerë dhe se e drejta për të pasur akses në gjykatë do të ishte iluzion nëse sistemi ligjor ose zbatimi i tij në praktikë do të bëhej shkak që një vendim gjyqësor i formës së prerë të mbetej i paekzekutuar dhe i pazbatueshëm për një kohë tepër të gjatë (*shih vendimin nr. 14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Bazuar në standardet e mësipërme dhe referuar veprimeve konkrete dhe sjelljes së debitorit, Gjykata vlerëson se pretendimi për mungesën e vendeve të lira për sistemimin e kërkuarit nuk e shmang debitorin nga detyrimi për ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Ai duhet të kishte marrë të gjitha masat e nevojshme dhe duhej të gjente mjetin e përshtatshëm ligjor për kthimin e kërkuarit në punë, si një detyrim ligjor i cili rrjedh nga një vendim gjyqësor që tashmë është titull ekzekutiv. E njëjta logjikë vlen edhe për pjesën tjetër të vendimit të formës së prerë në lidhje me detyrimet monetare.

24. Në përfundim, Gjykata konstaton cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit brenda një afati të arsyeshëm të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “F” dhe nenit 134, pika 1, shkronja “g”, të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 185, datë 3.11.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Vladimir Kristo (kryesues), Vitore Tusha, Sokol Berberi, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo